

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 654/2535

นายทอง สมบัติ

โจทก์

บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด

จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา 865, 889

การที่สัญญาประกันชีวิตจะเป็นโมฆียะตาม ป.พ.พ. มาตรา 865 ต้องเป็นกรณีที่บุคคลอันการ
ใช้เงินยอมเอาศัยความทรงชีพหรือมรณะของเขานั้นรู้อยู่แล้วละเว้นเสียไม่เปิดเผยข้อความจริงซึ่งอาจ จะจูงใจ
ผู้รับประกันภัยให้เรียกเบี้ยประกันภัยสูงขึ้นอีกหรือให้ บอกปิด ไม่ยอมทำสัญญา หรือว่ารู้อยู่แล้วแถลงข้อความ
นั้นเป็นความเท็จ ซึ่งกรณีตามคำฟ้องของโจทก์ บุคคลอันการ ใช้เงินยอมเอาศัยความทรงชีพ หรือมรณะ ของเขา
นั้นคือบุตรโจทก์ หาใช่โจทก์ซึ่งเป็นเพียงผู้รับประกันภัยไม่ ดังนั้น แม้โจทก์จะละเว้นเสียไม่เปิดเผยข้อความจริง
ที่ บุตร โจทก์เป็นโรคลมชักให้จำเลยผู้รับประกันภัยทราบ ก็ไม่ทำให้สัญญาประกันชีวิตเป็นโมฆียะ.

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2527 โจทก์กับจำเลยได้ทำสัญญาประกันชีวิตต่อกันโดย
เด็กชายสุรชัย สมบัติ บุตรโจทก์เป็นผู้เอาประกัน โจทก์เป็นผู้รับประกัน ครบกำหนดสัญญาวันที่ 1 กรกฎาคม
2524 ต่อมาวันที่ 29 ตุลาคม 2528 เด็กชายสุรชัยตกน้ำถึงแก่ความตาย โจทก์ขอรับเงินตามสัญญา จำเลย
ปฏิเสธ ขอให้บังคับจำเลยชำระเงินจำนวน 112,525 บาท พร้อมดอกเบี้ย

จำเลยให้การว่า เด็กชายสุรชัยไม่ได้ตกน้ำตายแต่ตายด้วยโรคลมชักโดยขณะโจทก์ขอเอา
ประกันชีวิตเด็กชายสุรชัย เด็กชายสุรชัยป่วยเป็นโรคนี้อยู่ แต่โจทก์กับเด็กชายสุรชัยไม่เปิดเผยข้อความจริง
ดังกล่าว ต่อมาโจทก์ขาดส่งเบี้ยประกันภัยเป็นเหตุให้สัญญาสิ้นสุดลงเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2528 และโจทก์ได้ขอ
ต่ออายุสัญญาเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2528 ซึ่งขณะขอต่ออายุสัญญา เด็กชายสุรชัยก็ยังป่วยเป็นโรคลมชักอยู่แต่
โจทก์ก็ยังคงปิดข้อความจริงดังกล่าว สัญญาประกันชีวิตจึงตกเป็นโมฆียะจำเลยบอกล้างไปยังโจทก์แล้ว จึงตก
เป็นโมฆะ จำเลยไม่ต้องรับผิดตามสัญญา ขอให้ยกฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 1,600 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่ง
ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยใช้เงินจำนวน 112,525 บาท พร้อมด้วย
ดอกเบี้ยแก่โจทก์ นอกจากนี้แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

จำเลยฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงฟังได้เป็นยุติว่า เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2527 เด็กชายสุรชัยยื่น
คำขอประกันชีวิตต่อจำเลย โดยระบุว่า มีสุขภาพร่างกายและจิตใจสมบูรณ์ดี จำเลยรับประกันและออก
กรมธรรม์ให้ กำหนดชำระเบี้ยประกันภัยเป็นรายเดือน เดือนละ 100 บาททุกวันที่ 1 ของเดือน ครบสัญญา
วันที่ 1 กรกฎาคม 2524 ต่อมาวันที่ 29 ตุลาคม 2528 ซึ่งสัญญาประกันชีวิตยังมีผลใช้บังคับอยู่เด็กชายสุรชัย
ได้ถึงแก่ความตาย โจทก์ขอรับเงินตามสัญญา จำเลยปฏิเสธไม่ยอมชำระด้วยการบอกล้างสัญญาต่อโจทก์ โดย
อ้างว่าสัญญาเป็นโมฆียะแล้ววินิจฉัยปัญหาตามฎีกาข้อแรกของจำเลยว่า ขณะเด็กชายสุรชัยยื่นคำขอทำสัญญา
ประกันชีวิตต่อจำเลย ข้อเท็จจริงยังไม่เพียงพอที่จะฟังว่าเด็กชายสุรชัยได้ป่วยเป็นโรคลมชักอยู่ก่อน ดังนั้น

ข้ออ้างของจำเลยที่ว่า สัญญาประกันชีวิตเป็นโมฆียะเพราะโจทก์และเด็กชายสุรชัยปกปิดความจริงเรื่องป่วยเป็นโรคมะเร็งก่อนยื่นขอประกันชีวิตจึงฟังไม่ขึ้น

ปัญหาข้อที่ 2 ที่จำเลยฎีกาว่า ความจริงสัญญาประกันชีวิตขาดผลบังคับลงเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2528 เนื่องจากโจทก์ขาดส่งเบี้ยประกันภัยงวดเดือนมิถุนายน 2528 แล้วได้ขอต่ออายุกรมธรรม์สัญญาใหม่เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2528 โดยโจทก์ละเว้นเสียไม่เปิดเผยข้อความจริงที่เด็กชายสุรชัยเป็นโรคมะเร็งให้จำเลยทราบซึ่งข้อความจริงดังกล่าวหากจำเลยได้ทราบก็จะบอกปิดไม่ยอมทำการต่อกรมธรรม์สัญญาให้นั้น เห็นว่า การที่สัญญาประกันชีวิตจะเป็นโมฆียะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 865 นั้น ต้องเป็นกรณีที่บุคคลอันการใช้จ่ายเงินยอมอาศัยความทรงชีพหรือมรณะของเขานั้นรู้อยู่แล้วละเว้นเสียไม่เปิดเผยข้อความจริงซึ่งอาจจะได้จูงใจผู้รับประกันภัยให้เรียกเบี้ยประกันภัยสูงขึ้นอีก หรือให้บอกปิดไม่ยอมทำสัญญาหรือว่ารู้อยู่แล้วแถลงข้อความนั้นเป็นความเท็จ ซึ่งกรณีตามคำฟ้องของโจทก์ บุคคลอันการใช้จ่ายเงินยอมอาศัยความทรงชีพหรือมรณะของเขานั้นก็คือเด็กชายสุรชัยนั่นเอง หาใช่โจทก์ซึ่งเป็นเพียงผู้รับประกันภัยไม่ ดังนั้น แม้ข้อเท็จจริงจะฟังตามที่จำเลยฎีกาก็ไม่ทำให้สัญญาประกันชีวิตเป็นโมฆียะ ศาลฎีกาจึงไม่จำต้องวินิจฉัยในปัญหาข้อเท็จจริงตามที่จำเลยฎีกา.

(สุนพ กิริติยุติ - นิเวศน์ คำผอง - ตัน เวทไว)